

SUDSKA KRONIKA: SLUCAJ KRAJISNIK

Author: IWPR

Pise: Merdijana Sadovic iz Haga (TU Br 407, 17-maj-05)

Australski general Dzon Vilson (John Wilson), koji je u razdoblju nakon pocetka bosanskog rata obavljao nekoliko vaznih funkcija pri UN-u, govorio je i o eksplicitnoj zelji srpske vlade da se stvore etnicki "ciste" teritorije.

Kao bivsem predsjedniku parlamenta bosanskih Srba, Krajisniku se sudi po osam tocaka optuznice za zlocine protiv covjecnosti, kršenje zakona i obicaja ratovanja, te genocid – jer je navodno sudjelovao u organiziranju masovnog protjerivanja Muslimana i Hrvata s podrucja na kojima je trebalo da se nalazi buduca srpska drzava.

Tuzioci tvrde da su metode koje su primjenjivane da bi se to postiglo rezultirale pored ostalog i masovnim ubijanjem i pritvaranjem vise tisuca ljudi nesrpskih nacionalnosti u zatvorske logore sirom regije.

Vilson je sucima ispricao da je u Bosnu stigao u siječnju/januaru 1992., kada je preuzeo duznost viseog oficira za vezu pri trupama UN-a. Dva mjeseca kasnije, prebacen je u Sarajevo, gdje je oformio stab medjunarodnih zastitnih snaga – tj. UNPROFOR-a.

Potom je u vise navrata sudjelovao i u pregovorima izmedju predstavnika bosanskih Srba s jedne i Muslimana s druge strane, da bi najzad, u prosincu/decembru 1992., bio postavljen za vojnog savjetnika Medjunarodne konferencije o bivsoj Jugoslaviji, koja je odrzana u Zenevi.

Vilson je napomenuo da su lideri bosanskih Srba sve vrijeme insistirali na tome da se "vise ne moze ziveti zajedno s ostalim narodima, kao i da se srpski narod mora zastititi od muslimanske agresije, odnosno od takozvanih Turaka".

Njihov cilj je, po rijecima svjedoka, bilo "stvaranje republike srpskog naroda na podrucju Bosne".

Svjedok tvrdi i da su takvi stavovi srpskog rukovodstva bili u ostroj suprotnosti sa stavovima muslimanskih predstavnika, koji su insistirali na odrzanju "cjelovite i jedinstvene, etnicki mjesovite Bosne".

Vilson je takodjer odbacio i ranije iznesene tvrdnje Krajisnikovog pravnog zastupnika, po kojima je vojska bosanskih Srba – koja je sudjelovala u zlocinima koje tuzilastvo smatra sastavnim dijelom plana o stvaranju "etnicki ociscenih" dijelova Bosne – djelovala nezavisno od svog politickog vodjstva.

"U razgovorima koje sam vodio s [komandantom vojske bosanskih Srba] generalom [Ratkom] Mladicem, on mi je rekao da je, kao vojni zapovjednik, ipak bio potcinjen politicarima", rekao je Vilson sucima.

Vilson je bio nedvosmislen i kada je rijec o tome tko je unutar tadašnje vlade bosanskih Srba imao najveći utjecaj. "U stvarnim pitanjima, u vaznim pitanjima", rekao je on sucima "odlucujuću rijec imali su Krajisnik i [predsjednik RS-a, Radovan] Karadzic."

Svjedok je, da bi to ilustrirao, ukazao na pregovore u kojima je i sam sudjelovao. Neposredno po izbijanju rata, postavilo se pitanje ponovnog otvaranja sarajevskog aerodroma, kako bi se omogućilo da u grad koji je bio pod opsadom ipak stize humanitarna pomoc.

Vilson je, naime, naveo da se Mladic izricito protivio otvaranju aerodroma (koji je bio u srpskim rukama), te da su razgovori krenuli u drugom pravcu tek kada se na njima pojavio i Krajisnik.

“Ocigledno je da je on bio ozbiljno shvacan”, rekao je Vilson o Krajisnikovoj ulozi u spomenutim pregovorima. “Po mom misljenju, on je bio najvazniji za postizanje konacnog dogovora po kojem je aerodrom bio predan UN-u.”

Vilson je takodjer svjedocio i o Krajisnikovom sudjelovanju u zenevskim mirovnim pregovorima, vodjenim u sijecnju/januaru 1993., na kojima je okrivljeni bio u sastavu srpske delegacije.

“Krajisnik nije previse govorio, pretpostavljam zbog toga sto ne zna engleski”, rekao je Vilson. “Ali se krajnje koncentrirano konzultirao s Karadzicem.”

Svjedok je dodao i da je okrivljeni “sjedio u sredisnjem dijelu stola” i da je vec naizgled “djelovao kao vrlo vazan clan delegacije”.

Vilson je suciama rekao da je i u tim razgovorima srpska delegacija ostala pri stavu da je “nemoguće da sve tri nacije [Muslimani, Srbi i Hrvati] nastave skladno zivjeti zajedno u Bosni, te da je neophodno fizicki i politicki razdvojiti narode”.

Ispostavilo se da su pregovori u Zenevi propali, te da su se i nakon toga nastavili sukobi, koji ce se okoncati tek krajem 1995.

Ocekuje se da ce sudjenje biti nastavljeno sljedeceg tjedna.

Merdijana Sadovic izvjestava za IWPR iz Haga.

Location: Balkans
Bosnia and
Herzegovina

Topic: Courtside

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-kronika-slucaj-krajisnik-8>